

V Bruselu dne 2.3.2016
COM(2016) 110 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Po pařížské konferenci: posouzení dopadů Pařížské dohody, připojené k návrhu rozhodnutí Rady o podpisu Pařížské dohody přijaté v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu jménem Evropské unie

1. Úvod

Pařížská dohoda z roku 2015 je historicky významným mezníkem v celosvětovém boji proti změně klimatu. Tato dohoda představuje naději na záchranu, poslední příležitost zanechat budoucím generacím stabilnější svět, zdravější planetu, spravedlivější společnost a lépe prosperující hospodářství, a to rovněž v kontextu Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. Dohoda povede svět ke globálnímu přechodu na čistou energii. Tento přechod si vyžádá změny obchodního i investičního jednání a pobídek v celém spektru politik. Pro EU to přináší významné příležitosti, zejména co se týče zaměstnanosti a růstu. Přechod na čistou energii bude stimulovat investice a inovace v oblasti obnovitelných zdrojů energie, čímž se bude podílet na ambicích EU stát se světovou špičkou v oblasti obnovitelné energie, a zvýší růst na trzích zboží a služeb pocházejících z EU, například v oblasti energetické účinnosti.

Pařížská dohoda je první mnohostrannou dohodou o změně klimatu, která se týká téměř všech světových emisí. Pařížská dohoda je úspěchem pro celý svět a potvrzuje směřování EU k nízkouhlíkovému hospodářství. Vyjednávací strategie EU hrála při dosažení dohody rozhodující úlohu. EU usilovala o ambiciózní cíle, přičemž se opírala o své zkušenosti s účinnou politikou v oblasti klimatu a o tradici vyjednávání a mezinárodní spolupráce založené na pravidlech. Dne 6. března 2015 EU jako první velká ekonomika předložila svůj plán opatření v oblasti klimatu (tzv. zamýšlený vnitrostátně stanovený příspěvek, INDC), který vychází z rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 stanoveného v říjnu 2014 Evropskou radou¹ a z plánu boje proti celosvětové změně klimatu po roce 2020 vypracovaného Evropskou komisí². EU si stanovila ambiciózní cíl snížit domácí emise skleníkových plynů do roku 2030 v celé své ekonomice alespoň o 40 %. Tento cíl je založen na globálních prognózách, které jsou v souladu se střednědobými ambicemi Pařížské dohody.

Během celé pařížské konference zachovávala EU vysoce soudržnou politiku. Všichni ministři EU prokázali v Paříži ochotu a odhodlání uspět. EU jednala jednotně a hájila postoj EU dohodnutý na zasedání Rady pro životní prostředí. Díky tomu mohla EU ve všech fázích jednání promlouvat jedním hlasem, což mělo pro úspěšný výsledek v Paříži rozhodující význam. Především však v rámci diplomatických snah EU v oblasti klimatu Unie se svými partnery vybudovala širokou koalici rozvinutých i rozvojových zemí zaměřenou na co nejvyšší ambice. Tato koalice s vysokými ambicemi během jednání významně přispěla k vytvoření pozitivní dynamiky a k získání všech velkých producentů emisí pro Pařížskou dohodu.

Kromě toho se globální situace ve srovnání s konferencí v Kodani v roce 2009 zcela změnila, což vedlo ke zdola motivované celosvětové mobilizaci vlád i nevládních subjektů, jako jsou podniky, investoři, města a občanská společnost. Je třeba vyslovit uznání francouzskému předsednictví konference o klimatu a OSN, které se zasloužily o pozitivní dynamiku před pařížskou konferencí i v jejím průběhu.

¹ Závěry Evropské rady ze dne 24. října 2014.

² Pařížský protokol – plán boje proti celosvětové změně klimatu po roce 2020, COM(2015) 81 final.

Realizace závazků přijatých v rámci Pařížské dohody vyžaduje zachování dynamiky a silné politické vůle zajistit přechod k budoucnosti odolné vůči změně klimatu a neutrální z hlediska změny klimatu, a to sociálně spravedlivým způsobem. Změna klimatu by měla nadále zůstat na programu politických jednání v rámci příslušných mezinárodních fór, včetně setkání skupin G20 a G7. V tomto ohledu bude EU nadále zastávat vedoucí postavení v mezinárodní sféře a pokračovat ve své diplomatické činnosti v oblasti klimatu³.

2. Pařížská dohoda – dohoda pro celý svět

2.1 Hlavní prvky Pařížské dohody

Pařížská dohoda stanoví celosvětový akční plán, jehož cílem je umožnit světu, aby zabránil nebezpečné změně klimatu, přičemž k tomu je nutné, aby se globální emise skleníkových plynů co nejdříve přestaly zvyšovat a aby se v druhé polovině tohoto století dosáhlo neutrality z hlediska klimatu. Dohoda má tyto hlavní prvky:

- Stanoví dlouhodobý cíl, kterým je umožnit světu omezit globální oteplování na úroveň výrazně nižší než 2 °C v porovnání s úrovní před průmyslovou revolucí a usilovat o udržení nárůstu teploty na úrovni 1,5 °C. Žádoucí hodnota 1,5 °C byla stanovena proto, že slouží jako motivace pro větší ambice a zdůrazňuje obavy nejohroženějších zemí, které se s negativními účinky změny klimatu již dnes potýkají.
- Vysílá všem zainteresovaným subjektům, investorům, podnikům, občanské společnosti a tvůrcům politik jasný signál, že celosvětový přechod na čistou energii je do budoucna faktem a že je třeba odklonit se od zdrojů ve formě fosilních paliv. Vzhledem k tomu, že 189 vnitrostátních plánů opatření v oblasti klimatu pokrývá přibližně 98 % všech emisí, představuje nyní boj proti změně klimatu skutečně globální úsilí. Pařížská konference znamená posun od snažení několika jednotlivců k zapojení všech.
- Poskytuje dynamický mechanismus, jímž lze hodnotit situaci a postupně zvyšovat ambice. Počínaje rokem 2023 se strany budou každých pět let setkávat při „globálním hodnocení“, jehož účelem bude posoudit pokrok ve snižování emisí, přizpůsobování se změně klimatu a poskytování i přijímání podpory v zájmu dlouhodobých cílů dohody.
- Strany mají právně závaznou povinnost uplatňovat vnitrostátní opatření ke zmírňování změny klimatu, aby dosáhly cílů dle svého příspěvku.
- Zavádí rámec pro větší transparentnost a odpovědnost, včetně podávání inventur skleníkových plynů všemi stranami jednou za dva roky a sdělování informací nezbytných pro sledování jejich pokroku, přezkumu nezávislými odborníky, podpůrného, mnohostranného posuzování pokroku stran a mechanismu pro usnadnění realizace a podporu dodržování závazků.
- Přináší ambiciózní balíček solidarity, který obsahuje náležitá ustanovení o financování opatření v oblasti klimatu a o řešení potřeb souvisejících s přizpůsobováním se změně

³ Evropská diplomatická činnost v oblasti klimatu po 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (COP 21) – závěry Rady ze dne 15. února 2016.

klimatu a se ztrátami a škodami plynoucími z jejích negativních dopadů. Na podporu individuálních i kolektivních opatření v oblasti přizpůsobování se změně klimatu Pařížská dohoda poprvé stanoví globální cíl, který má posílit kapacitu a odolnost vůči změně klimatu a snížit zranitelnost touto změnou. Na mezinárodní úrovni motivuje k větší spolupráci mezi stranami za účelem sdílení vědeckých poznatků v oblasti přizpůsobení se změně klimatu, jakož i informací o postupech a politikách.

2.2 Ratifikace Pařížské dohody a její vstup v platnost

Dosažení Pařížské dohody bylo velkým úspěchem. EU se bude i nadále aktivně angažovat v mezinárodních jednáních o klimatu, aby zajistila, že cíle stanovené touto dohodou budou převedeny do všech svých prováděcích prvků, jako jsou podrobná ustanovení o transparentnosti a odpovědnosti, mechanismy udržitelného rozvoje a mechanismy pro technologie.

Bezprostředně následujícím krokem je podpis Pařížské dohody. Dohoda bude otevřena k podpisu dne 22. dubna 2016 v New Yorku a vstoupí v platnost v okamžiku, kdy ji ratifikuje alespoň 55 stran, které představují nejméně 55 % celosvětových emisí. Je žádoucí, aby k ratifikaci a vstupu v platnost došlo rychle, neboť tím by všechny země získaly právní jistotu, že dohoda se začne brzy uplatňovat. EU by měla být schopna Pařížskou dohodu ratifikovat co nejdříve.

2.3 Střednědobé milníky v rámci Pařížské dohody

Pařížská dohoda obsahuje řadu střednědobých milníků. Je třeba se dopracovat jasného pochopení konkrétních politických důsledků cíle 1,5 °C. Pátá hodnotící zpráva Mezinárodního panelu pro změnu klimatu (IPCC) nedošla v tomto bodě k jasným závěrům kvůli nedostatečné vědecké analýze. Pro vyřešení této otázky byl panel IPCC požádán, aby v roce 2018 připravil zvláštní zprávu. EU poskytne podklady pro vědeckou práci, která bude za tímto účelem probíhat v mezinárodním měřítku. EU by se měla účastnit prvního „podpůrného dialogu“, který se bude konat v roce 2018 a jehož smyslem bude zhodnotit společné ambice a pokrok při provádění závazků. V této souvislosti se EU zúčastní prvního globálního hodnocení situace v roce 2023, které bude významné pro zvážení ještě ambicióznějších opatření, jež by všechny strany měly podniknout v období po roce 2030. S ohledem na to se EU společně s ostatními stranami vyzývají, aby do roku 2020 sdělily své dlouhodobé strategie snižování emisí skleníkových plynů do poloviny století. S cílem usnadnit přípravu těchto strategií vypracuje Komise hloubkovou analýzu hospodářské a sociální transformace, aby poskytla materiál k politické diskusi v Evropském parlamentu a Radě a se zúčastněnými stranami.

3. Jak bude EU Pařížskou dohodu provádět

Přechod na nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdroje vyžaduje zásadní posun v oblasti technologií, energetiky, ekonomie, financí a v konečném důsledku i společnosti jako celku. Pařížská dohoda představuje příležitost pro hospodářskou transformaci, zaměstnanost a růst. Je ústředním prvkem pro dosažení obecnějších cílů udržitelného rozvoje, jakož i priorit EU v oblasti investic, konkurenceschopnosti, oběhového hospodářství, výzkumu, inovací

a transformace energetiky. Provádění Pařížské dohody přinese EU obchodní příležitosti, neboť si bude moci udržet své výhodné postavení a využít svůj náskok při podpoře obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti a při soutěžení na trhu vývoje dalších nízkouhlíkových technologií v celosvětovém měřítku. Aby mohla EU z těchto výhod těžit, bude muset nadále jít příkladem a angažovat se v oblasti regulačních politik s cílem snižovat emise, ale také v oblasti základních faktorů, které urychlují veřejné i soukromé investice do inovací a modernizace ve všech klíčových odvětvích, a současně bude muset zajistit, aby i další velké ekonomiky plnily své závazky. Přejít na nízkouhlíkové hospodářství je třeba řádně řídit a zohledňovat při tom rozdíly ve skladbě zdrojů energie a v hospodářské struktuře v rámci EU. To také znamená, že je třeba předvídat a zmírňovat sociální dopady tohoto přechodu v konkrétních regionech a socioekonomických odvětvích.

3.1 Podpora prostředí příznivého pro přechod na nízkouhlíkové hospodářství

Transformace energetické unie

Odhodlání EU k přechodu na čistou energii je nezvratné a nezpochybnitelné. Hlavním cílem energetické unie je „*odklonit se od ekonomiky závislé na fosilních palivech, v níž je dodávka energie centralizovaná a určovaná nabídkou a která vychází ze starých technologií a zastaralých obchodních modelů, posílit postavení spotřebitelů a (...) odklonit se od fragmentovaného systému, který se vyznačuje nekoordinovanými vnitrostátními politikami, tržními překážkami a oblastmi izolovanými od energie*“⁴. Projekt energetické unie ve všech svých dimenzích poskytuje širší rámec, v němž může EU vytvořit vhodné prostředí příznivé pro transformaci energetiky. Podle Mezinárodní energetické agentury povede plné provedení plánů opatření v oblasti klimatu v letech 2015 až 2030 k investicím ve výši 13,5 bilionu USD do energetické účinnosti a nízkouhlíkových technologií, což znamená v průměru 840 miliard USD ročně. Hlavním dopadem plánů opatření v oblasti klimatu není jen zvýšení investic, ale také jejich nové rozložení mezi různými palivy a odvětvími a mezi nabídkou a poptávkou. Mimo jiné budou investice do obnovitelných zdrojů téměř třikrát vyšší než investice do elektráren na fosilní paliva, zatímco investice do energetické účinnosti (zejména v odvětví dopravy a budov) by měly mít stejný rozsah jako investice v jiných částech energetického systému.

Inovace a konkurenceschopnost

Pařížská dohoda určuje jasné a ambiciózní směřování pro nízkouhlíkové inovace. Na okraj pařížské konference zahájilo 20 z hlavních světových ekonomik „Misi inovací“, jejímž cílem je oživit veřejné i soukromé inovace v oblasti čistých energií, vyvíjet a zavádět do praxe průlomové technologie a dosáhnout snížení nákladů. EU se chce do této iniciativy zapojit vzhledem k tomu, že rozpočet EU na výzkum v oblasti nízkouhlíkových technologií v rámci programu Horizont 2020 již byl na období 2014–2020 prakticky zdvojnásoben a EU se zavázala investovat alespoň 35 % prostředků v rámci Horizontu 2020 do činností týkajících se

⁴ Rámcová strategie k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu, COM(2015) 80 ze dne 25. února 2015.

klimatu. Budoucí strategie výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti pro energetickou unii bude navíc využívat synergie mezi inovacemi v oblasti energetiky, dopravy, oběhového hospodářství, průmyslu a digitálních technologií. To by mělo vést k větší konkurenceschopnosti současných i budoucích evropských nízkouhlíkových a energeticky účinných technologií.

Investiční a kapitálové trhy

Přesměrování a rychlé navýšení soukromých investic má zásadní význam, má-li se podpořit přechod na nízkoemisní hospodářství odolné vůči změně klimatu a zabránit „zakonzervování“ infrastruktury a aktiv s vysokými emisemi. Při mobilizaci trhů budou hrát důležitou roli finanční prostředky EU⁵. Podpora investic v rámci investičního plánu pro Evropu se zaměřením na opatření k odstranění překážek pro investice v Evropské unii, jakož i případné financování poskytované Evropským fondem pro strategické investice (EFSD) by měly podpořit investice do snižování emisí a energetické účinnosti na jednotném trhu. Investiční plán pro Evropu má v této oblasti za sebou již řadu slibných výsledků⁶ a je nutno prozkoumat jeho plný potenciál. Komise nedávno zahájila činnost Evropského portálu investičních projektů (EIPP), který bude zanedlouho plně funkční. Jeho účelem je přilákat investory pro životaschopné a solidní investiční projekty v Evropě. Subjekty zainteresované v energetice se vyzývají, aby zasílaly své projekty do portálu EIPP s cílem poskytnout potenciálním investorům komplexní přehled projektů. Komise přednostně urychlí technickou pomoc zainteresovaným subjektům s cílem vytvořit v roce 2016 systémy, které by sdružovaly menší projekty v oblasti energetické účinnosti, a tak dosáhly kritického objemu. Tyto systémy by měly investorům nabídnout lepší investiční příležitosti v oblasti energetické účinnosti a zlepšit dostupnost kapitálu pro celostátní, regionální nebo místní platformy a programy energetické účinnosti. Budou zahrnovat posílení technické a projektové rozvojové pomoci v rámci Evropského centra pro investiční poradenství (EIAH), které zřídily Komise a Evropská investiční banka s cílem pomáhat veřejným návrhovatelům se strukturováním jejich projektů a podporovat systémy financování se standardními podmínkami, zejména co se týče budov⁷.

Klíčovými partnery v tomto procesu transformace jsou finanční instituce. Aby mohla transformace proběhnout, jsou důležité také dobře fungující přeshraniční toky kapitálu a integrované a udržitelné kapitálové trhy. V této souvislosti mají zásadní význam opatření, která již byla přijata nebo se připravují v rámci vytváření unie kapitálových trhů⁸. Při zajištění takovéto transformace – v rámci jednotného trhu i mimo jeho hranice – mohou být nápomocny Evropská centrální banka i vnitrostátní centrální banky, Evropská investiční banka a Evropská banka pro obnovu a rozvoj, Zelený klimatický fond a další mezinárodní

⁵ Na opatření týkající se klimatu bylo na období 2014–2020 naprogramováno 114 miliard EUR z reformovaných evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). Programování byla provedeno v rámci širšího partnerství s příslušnými zúčastněnými stranami. Výsledná částka činí 25 % prostředků ESIF, což prokazuje pevný závazek podporovat opatření v oblasti klimatu a překračuje cíl 20 % celkového rozpočtu EU. Podpora se neomezuje jen na financování, neboť zahrnuje také aspekty silné regionální spolupráce, budování kapacit a technické pomoci.

⁶ Přehled projektů investičního plánu v oblasti nízkouhlíkových technologií a energetické účinnosti:

http://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/sector-factsheet-energy_en.pdf.

⁷ Stav energetické unie 2015.

⁸ Akční plán pro vytváření unie kapitálových trhů, COM(2015) 468 final.

finanční instituce, jako je Světová banka, ale také vnitrostátní rozvojové banky. V reakci na žádost skupiny G20 z dubna 2015 o přezkoumání toho, jak může finanční sektor zohlednit otázky související s klimatem, zřídila Rada pro finanční stabilitu pracovní skupinu pro finanční informace související s klimatem, jejímž cílem je pomáhat účastníkům trhu lépe porozumět rizikům souvisejícím s klimatem a lépe tato rizika řídit. Skupina G20 nedávno vytvořila studijní skupinu pro analýzu otázek souvisejících s financováním ekologických opatření. Na evropské úrovni zveřejnila Evropská rada pro systémová rizika zprávu o přechodu na nízkouhlíkové hospodářství a potenciálních rizicích pro finanční sektor⁹.

Stanovení cen za emise uhlíku a dotace na fosilní paliva

Stanovení cen za emise uhlíku má zásadní význam pro podporu rovných podmínek transformace na celosvětové úrovni – ať už jde o obchodování s emisemi, jak je tomu v případě EU, zdanění nebo jiné hospodářské či fiskální nástroje. EU by měla zvýšit své úsilí a více sdílet své zkušenosti v této oblasti se všemi zeměmi, které potřebují začít stanovovat ceny za emise uhlíku. Sem budou nadále patřit země jako Čína a Jižní Korea, které zřizují systémy obchodování s emisemi, jakož i větší počet zemí, včetně všech významných ekonomik, které zavádějí technologie obnovitelné energie a zlepšují své politiky energetické účinnosti. Ačkoli Pařížská dohoda mění situaci v tom smyslu, že má globální dosah, vnitrostátně stanovená míra úsilí se v jednotlivých zemích liší, s čímž souvisí riziko konkurenční nevýhody pro určitá odvětví, pokud budou přetrvávat nerovné podmínky. Strategické rozhodnutí Evropské rady zachovat i po roce 2020 režim přidělování bezplatných povolenek a navrhovaná ustanovení týkající se úniku uhlíku v rámci systému EU pro obchodování s emisemi představují v současné době vhodnou rovnováhu, ale měly by být v nadcházejícím desetiletí průběžně přezkoumávány.

Vyhlídky stanovování cen za emise uhlíku a energie dále komplikuje současná situace nízkých cen ropy. To může představovat dobrou příležitost nejen pro zavedení cen za emise uhlíku, ale také pro odstranění dotací na fosilní paliva, které podle Mezinárodní energetické agentury činily v roce 2013 celosvětově 548 miliard USD. Tyto dotace jsou největší překážkou pro inovace v oblasti čistých technologií, což uznávají i výzvy skupin G20 a G7 k odstranění dotací na fosilní paliva. Aktuální situací v tomto ohledu se bude zabývat chystaná zpráva EU o cenách energie a nákladech na ni.

Úloha měst, občanské společnosti a sociálních partnerů

Dalším předpokladem transformace je podpora působení různých zúčastněných stran z řad občanské společnosti – občanů, spotřebitelů, sociálních partnerů, malých a středních podniků, inovativních začínajících podniků i celosvětově konkurenceschopných odvětví. Pařížská konference a akční program Lima-Paříž, iniciativa peruánského a francouzského předsednictví konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, svedly dohromady nebývalý počet nestátních subjektů, aby na světové scéně urychlily společný

⁹ https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/asc/Reports_ASC_6_1602.pdf

postup proti změně klimatu, a podpořily tak dosažení nové dohody. EU má jedinečné předpoklady k tomu, aby začlenila přechod na nízkouhlíkové hospodářství do všech odvětví a do všech úrovní správy.

Inteligentní města a městské komunity jsou místem, kde se bude velká část budoucí transformace reálně odehrávat. Proto bude v roce 2016 zintenzivněna práce na úrovni měst a městské politiky, včetně práce na podpůrných opatřeních vytvořených v rámci integrovaného a globálního Paktu starostů a primátorů a na zřízení „jednoho správního místa“ pro místní orgány. To by mělo místním orgánům umožnit, aby lépe přispívaly k přechodu EU na nízkouhlíkové hospodářství, a evropským firmám to poskytne globální příležitost využít své konkurenční výhody v oblasti inovačních technologií pro inteligentní města.

Diplomatická činnost v oblasti klimatu a globální opatření

Opatření v oblasti klimatu představují hlavní strategickou výzvu v oblasti zahraniční politiky, která má důsledky pro tvorbu vnější politiky EU, například pokud jde o rozvojovou pomoc a spolupráci, politiku sousedství a rozšíření, mezinárodní vědeckou a technologickou spolupráci, obchod, hospodářskou diplomacii a bezpečnost. Udržení pozitivní dynamiky z pařížské konference bude vyžadovat setrvalou politickou a diplomatickou mobilizaci na globální úrovni.

Jak dohodla Rada¹⁰, v roce 2016 se diplomatická činnost v oblasti klimatu bude muset zaměřit na i) pokračování v prosazování cílů v oblasti změny klimatu jakožto strategické priority, ii) podporu provádění Pařížské dohody a plánů opatření v oblasti klimatu a iii) zvýšení úsilí řešit vzájemně provázanou problematiku změny klimatu, přírodních zdrojů čisté vody, prosperity, stability a migrace.

Pokud jde o financování opatření v oblasti klimatu, EU a její členské státy se zavázaly k uvolňování většího množství prostředků na financování opatření v oblasti klimatu v souvislosti s účelnými zmírňujícími opatřeními a transparentností provádění, aby přispěly svým dílem k cíli rozvinutých zemí, jímž je do roku 2020 každoročně společně uvolňovat ze široké škály zdrojů – ať již veřejných či soukromých, dvoustranných či vícestranných, včetně alternativních zdrojů financování – částku 100 miliard USD. K dosažení podílu EU z tohoto cíle 100 miliard USD významně přispějí současné trendy rozvojové pomoci EU. V rámci víceletého finančního rámce na období 2014–2020 se EU zavázala zajistit, že 20 % jejího celkového rozpočtu bude určeno na projekty a politiky významné z klimatického hlediska. Co se týče externích nákladů, objem prostředků na financování opatření v oblasti klimatu v rozvojových zemích se tím více než zdvojnásobí a mohlo by to představovat až 14 miliard EUR vynaložených na klimatická opatření. Čím dál větší podíl těchto prostředků bude investován do přizpůsobování se změně klimatu a usnadňování inovací a do budování kapacit.

S cílem pomoci rozvojovým zemím při realizaci jejich plánů opatření v oblasti klimatu od roku 2020 budou posíleny programy podpory (jako je globální aliance pro boj proti změně

¹⁰ Závěry Rady o evropské diplomatické činnosti v oblasti klimatu po 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (COP 21).

klimatu +). V této souvislosti je třeba plně využít součinnost mezi opatřeními v oblasti klimatu, akčním programem z Addis Abeby a Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 obsahující cíle udržitelného rozvoje. Sem patří rovněž účast EU na africké iniciativě v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. V rámci politiky rozšiřování a sousedství bude EU pokračovat ve svém politickém dialogu a v podpoře partnerských zemí. Zvláštní důraz se bude klást na budování kapacit.

Měla by se urychlit probíhající dvou- i vícestranná jednání o liberalizaci obchodu s ekologickými výrobky a službami, aby se usnadnila celosvětová opatření pro zmírňování změny klimatu a aby se vytvořily podnikatelské příležitosti pro evropské společnosti. EU by rovněž měla nadále plnit svou vedoucí úlohu a prosazovat ambiciózní výsledky v souvislosti s vyjednáváním v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Mezinárodní námořní organizace (IMO) s cílem řešit problém emisí skleníkových plynů, jakož i v souvislosti s jednáním v rámci Montrealského protokolu.

3.2 Regulační rámec politiky v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030

Po skončení pařížské konference o klimatu je třeba, aby všechny země převedly své závazky do konkrétních politických opatření. Evropská rada v říjnu 2014 vypracovala rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, v němž pro EU stanovila ambiciózní cíl snížit domácí emise skleníkových plynů do roku 2030 v celé své ekonomice alespoň o 40 %, jakož i cíle v oblasti podílu obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti ve výši nejméně 27 %¹¹. Pařížská dohoda potvrzuje správnost přístupu EU. Provádění rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 dohodnutého na zasedání Evropské rady patří mezi priority v rámci činností navazujících na Pařížskou dohodu.

Komise tento proces již zahájila, když předložila návrh na revizi systému obchodování s emisemi (ETS), který se týká 45 % emisí skleníkových plynů v EU. Během následujících 12 měsíců Komise předloží zbývající klíčové legislativní návrhy na provedení dohodnutého regulačního rámce do roku 2030 na domácím trhu spravedlivým a nákladově efektivním způsobem tak, aby poskytly členským státům maximální flexibilitu a ustavily vhodnou rovnováhu mezi opatřeními na úrovni členských států a na úrovni EU. Jako další krok Komise pracuje na přípravě návrhů rozhodnutí o „sdílení úsilí“ a o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF). Komise rovněž navrhne právní předpisy, které by vytvořily spolehlivý a transparentní mechanismus řízení a zjednodušily požadavky na plánování a podávání zpráv týkající se klimatu a energetiky pro období po roce 2020.

Kromě toho Komise předloží nezbytné návrhy politiky pro přizpůsobení regulačního rámce EU tak, aby energetická účinnost byla na prvním místě a aby se posílilo vedoucí postavení EU ve světě, pokud jde o obnovitelné zdroje energie, v souladu se závěry Evropské rady z října 2014. To zahrnuje novou strukturu trhu s energií, která postaví do středu energetického systému spotřebitele, umožní reakci strany poptávky a zvýší flexibilitu. Navíc Komise letos již předložila balíček předpisů o udržitelné bezpečnosti dodávek energie s cílem bezodkladně

¹¹ Cíl u energetické účinnosti bude do roku 2020 přezkoumán s ohledem na dosažení unijní úrovně 30 %.

řešit nové výzvy týkající se bezpečnosti dodávek, které s sebou přináší vývoj v oblasti energetiky na mezinárodním poli.

4. Závěr

Při přípravě pařížské konference i v jejím průběhu stála EU v centru koalice rozvinutých a rozvojových zemí s vysokými ambicemi. Aby se účinně zajistil přechod na nízkouhlíkové hospodářství, musí EU tyto ambice udržet, a to jak v rámci Unie, tak na mezinárodní úrovni:

- Pařížská dohoda by měla být podepsána a ratifikována co nejdříve. Návrh o podpisu dohody je přiložen k tomuto sdělení.
- Je třeba, aby EU upevnila prostředí příznivé pro přechod na nízkouhlíkové hospodářství prostřednictvím celé řady provázaných politik, strategických rámců a nástrojů, které odráží deset priorit Junckerovy Komise – zejména je to odolná energetická unie vytvořená s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu.
- V souladu se závěry Evropské rady z října 2014 musí být rychle dokončen regulační rámec EU v oblasti energetiky a změny klimatu do roku 2030. Chystané legislativní návrhy by měly být urychleně projednány Evropským parlamentem i Radou.
- Všechny strany budou muset být připraveny plně se zapojit do přezkumných procesů v rámci Pařížské dohody, jejichž účelem je zajistit dosažení cíle udržet změnu klimatu výrazně pod 2 °C a usilovat o její udržení co nejbližší úrovni 1,5 °C.